

Instrukcja oznakowania przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

I. Zasady ogólne

1. Instrukcja określa zasady oznakowania przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Beneficjent jest zobowiązany do jej stosowania na podstawie i warunkach określonych w umowie o dofinansowanie zawartej z NFOŚiGW.
2. Obowiązek oznakowania przedsięwzięcia (tablice i inne zadania informacyjno-promocyjne) powstaje po zawarciu umowy o dofinansowanie. W przypadku oznakowywania przedsięwzięcia przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, beneficjent w informacji o dofinansowaniu, powinien użyć sformułowania, że jest w trakcie ubiegania się o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW.
3. Jeżeli Zarząd NFOŚiGW nie postanowi inaczej, instrukcji nie stosuje się do:
 - a. dopłat udzielanych do demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
 - b. dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych,
 - c. udostępniania środków wojewódzkim funduszom ochrony środowiska i gospodarki wodnej.
4. Przepisów instrukcji dotyczących obowiązków związanych z wykorzystywaniem tablic informacyjnych oraz pamiątkowych nie stosuje się do przedsięwzięć z zakresu edukacji ekologicznej. Wyjątek stanowią zadania związane z rozwojem bazy służącej edukacji ekologicznej.

II. Tablice informacyjne

1. Tablice informacyjne są umieszczane przez beneficjenta, który na podstawie umowy o dofinansowanie otrzymał z NFOŚiGW środki finansowe na realizację przedsięwzięcia.
2. Tablice informacyjne ustawiane są w widocznym miejscu realizacji przedsięwzięcia, niezwłocznie po rozpoczęciu robót lub innej formy jego realizacji¹ i utrzymywane przez beneficjenta w należyтым stanie do czasu umieszczenia tablic/y pamiątkowych/ej.
3. W przypadku budowy lub modernizacji obiektów infrastrukturalnych (np. oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów itp.) oraz obiektów związanych z realizacją przedsięwzięć inwestycyjnych przez przedsiębiorców, w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, tablice informacyjne umieszczane są w miejscu realizacji tych inwestycji. W odniesieniu do sieci kanalizacyjnej – przy głównych drogach, wzdłuż których biegnie, bądź które

¹ Za datę rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia w kontekście przepisów pomocy publicznej branych pod uwagę podczas procesu naboru wniosków aplikacyjnych oraz zasad kwalifikowania wydatków rozumie się: datę zawarcia pierwszej umowy z wykonawcą lub datę złożenia pierwszego zamówienia, lub datę pierwszego wpisu do dziennika budowy (w zależności od tego, która data jest wcześniejsza).

przecina sieć kanalizacyjna, jednak nie częściej niż co 3 km i nie rzadziej niż co 50 km.

4. W przypadku budowy kanalizacji w ramach jednego przedsięwzięcia, ale w odrębnych lokalizacjach, wymagana jest co najmniej jedna tablica informacyjna w miejscu największego rzeczowo elementu. Na tablicy, pod tytułem przedsięwzięcia, należy zamieścić informację, że oznakowana lokalizacja jest elementem całości.
5. W przypadku realizacji projektów rozproszonych, obejmujących co najmniej kilka lokalizacji (np. przedsięwzięcia termomodernizacyjne) wymagana jest co najmniej jedna tablica informacyjna, zamieszczona w jednej z tych lokalizacji. Na tablicy, pod tytułem przedsięwzięcia, należy zamieścić informację, że oznakowana lokalizacja jest elementem całości.
6. Wybór miejsca, w którym zostanie umieszczona tablica informacyjna/pamiątkowa oraz treść informacji, w przypadku przedsięwzięć rozproszonych, musi być uzgodniony z koordynatorem umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW.
7. Tablice informacyjne muszą spełniać następujące wymagania:
 - a. minimalna wielkość tablicy: 2,40 m x 2,80 m
 - b. kolor tablicy: biały
 - c. kolor czcionki: czarny
 - d. rodzaj czcionki: Arial
8. Tablice informacyjne muszą zawierać:
 - a. flagę państwową;
 - b. nazwę i logo podmiotu odpowiedzialnego za realizację² przedsięwzięcia (nazwa i logo podmiotu wraz z flagą państwową powinny zajmować 25 % powierzchni tablicy),
 - c. tytuł przedsięwzięcia (25 % powierzchni tablicy),
 - d. koszt całkowity brutto przedsięwzięcia oraz formę dofinansowania,
 - e. wysokość dofinansowania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w PLN w zaokrągleniu do liczby całkowitej (informacja dot. kosztu przedsięwzięcia i wysokości dofinansowania ze środków z NFOŚiGW powinna zajmować 20 % powierzchni tablicy),
 - f. logo NFOŚiGW wraz z informacją o źródle finansowania, o treści: **„Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”** (logo wraz z informacją powinno zajmować 30 % powierzchni tablicy). Wzory logo opisane zostały w rozdz. IV niniejszej Instrukcji, są również publikowane na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl.
9. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji oraz uzyskaniu pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, dopuszcza się możliwość zmniejszenia lub zwiększenia wymiarów tablicy informacyjnej, z uwagi na przepisy prawa oraz rodzaj i charakter przedsięwzięcia, pod warunkiem zachowania wszystkich proporcji oryginalnego wzoru tablicy.

² W przypadku, gdy za realizację przedsięwzięcia odpowiada więcej niż jeden podmiot należy zamieścić nazwę wraz z logo każdego z nich - chyba, że podmiotów jest wiele i umieszczenie zakłóciłoby przekaz promocyjny - wówczas należy zamieścić logotyp podmiotu, z którym została zawarta umowa o dofinansowanie.

10. Wzór tablicy informacyjnej:

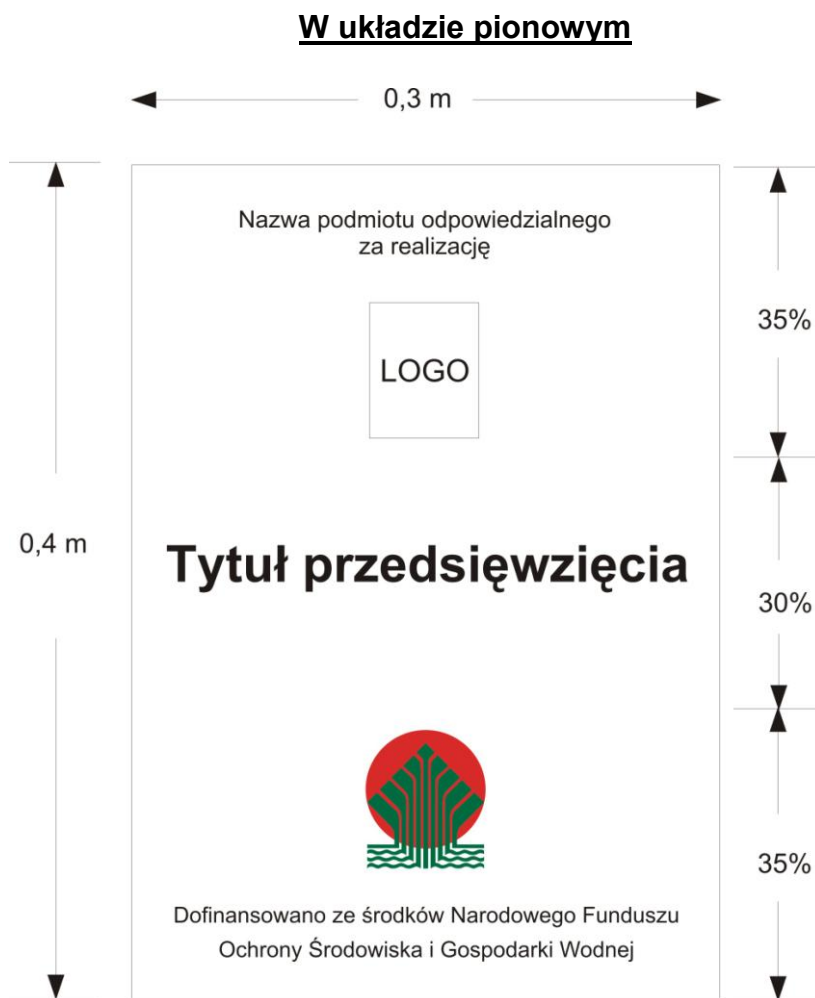

III. Tablice pamiątkowe

1. W celu pozostawienia trwałej informacji o dofinansowaniu przedsięwzięcia z dniem osiągnięcia efektu rzeczowego, określonego w umowie o dofinansowanie, tablice informacyjne należy zastąpić tablicami pamiątkowymi. Umieszcza się je w miejscach powszechnie dostępnych, takich jak:
 - a. elewacje frontowe,
 - b. przy wejściach do budynków,
 - c. w reprezentacyjnych wnętrzach budynków, itp.
2. Tablice pamiątkowe powinny spełniać funkcję informacyjną o dofinansowaniu przedsięwzięcia przynajmniej w okresie jego trwałości. Nie ma obowiązku usunięcia tablicy po upływie okresu trwałości przedsięwzięcia.
3. Tablice pamiątkowe muszą spełniać następujące wymagania:
 - a. wykonane z trwałego materiału, odpornego na warunki meteorologiczne, np. metali szlachetnych (brąz, mosiądz itp.), szkła, tworzyw sztucznych itp.
 - b. minimalna wielkość tablicy: 30 cmx40cm
 - c. rodzaj czcionki: Arial
4. Tablice pamiątkowe muszą zawierać:
 - a. nazwę podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia wraz z logo, (nazwa wraz z logo powinna zajmować 30 % wysokości tablicy w układzie poziomym i 35% w układzie pionowym),
 - b. tytuł przedsięwzięcia (tekst powinien zajmować 40 % wysokości tablicy w układzie poziomym i 30 % w układzie pionowym),

- c. logo NFOŚiGW wraz z informacją o źródle finansowania, o treści: „Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej” (logo wraz z informacją powinno zajmować 30 % wysokości tablicy w układzie poziomym i 35 % w układzie pionowym). W przypadku tablic, na których informacje są umieszczane za pomocą technik innych niż nadruk, dopuszczalne jest stosowanie jednokolorowego logo. Wzory logo opisane zostały w rozdz. IV niniejszej Instrukcji, są również publikowane na stronie internetowej www.nfosigw.gov.pl.
5. W przypadku realizacji przedsięwzięć rozproszonych, obejmujących co najmniej kilka lokalizacji (np. przedsięwzięcia termomodernizacyjne) tablice pamiątkowe zamieszcza się przy każdej lokalizacji.
 6. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji oraz uzyskaniu pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, dopuszcza się możliwość zmniejszenia lub zwiększenia wymiarów tablicy pamiątkowej, z uwagi na przepisy prawa oraz rodzaj i charakter przedsięwzięcia, pod warunkiem zachowania wszystkich proporcji oryginalnego wzoru tablicy.
 7. Logo podmiotu odpowiedzialnego za realizację przedsięwzięcia nie może być większe niż logo NFOŚiGW.
 8. Wzory tablic pamiątkowych:

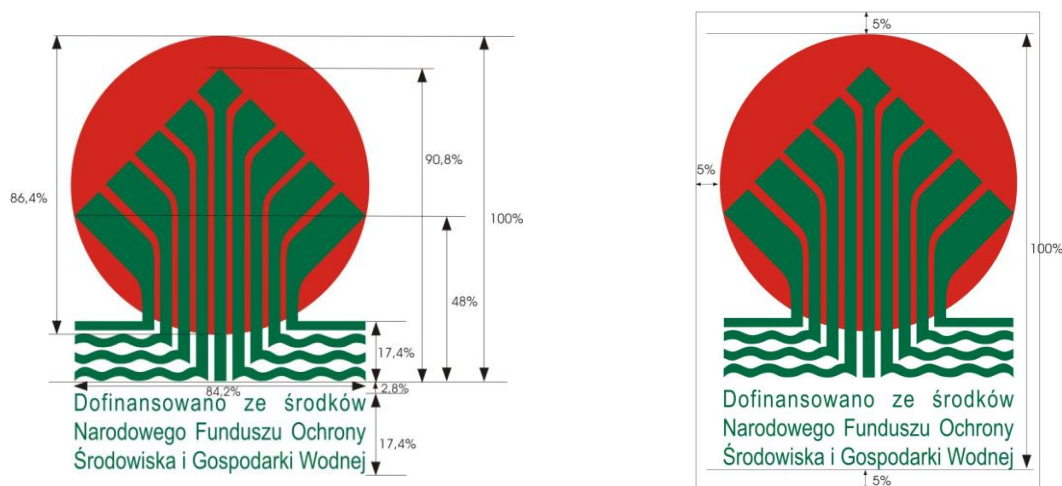
9. W przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie tablicy informacyjnej czy pamiątkowej, po konsultacji i uzyskaniu pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, dopuszczalne jest zastosowanie innych rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, zapewniających skuteczną promocję NFOŚiGW. Przykładem może być zastosowanie innych narzędzi promocyjnych, np. stron internetowych, mediów tradycyjnych i społecznościowych, które w efekcie przyczynią się do zwiększenia świadomości opinii publicznej na temat dofinansowań prowadzonych przez NFOŚiGW.

IV. Publikacje, materiały informacyjno-promocyjne i inne działania edukacyjne.

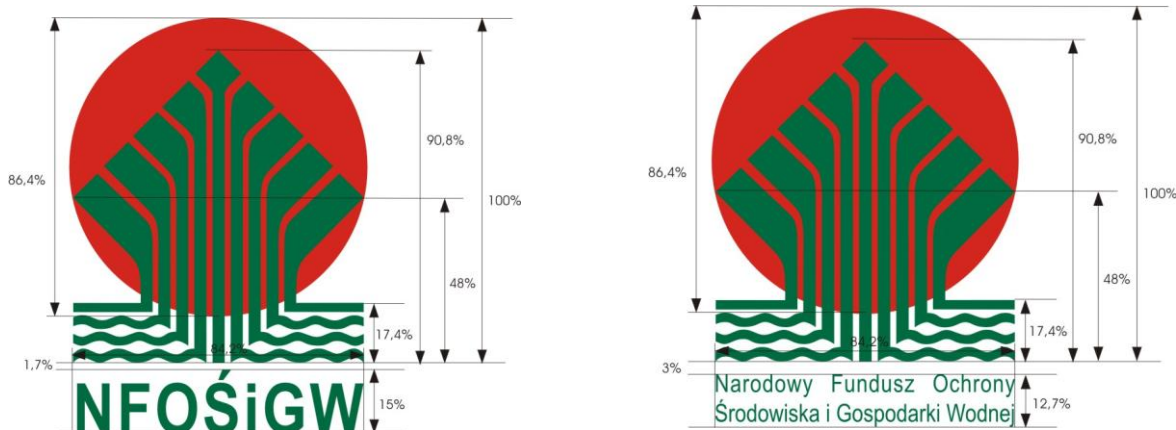
1. Wszelkie publikacje i materiały informacyjno-promocyjne (książki, raporty opracowania, plakaty, nośniki elektroniczne, filmy, audycje radiowe i telewizyjne, broszury, ulotki, artykuły w prasie itp. oraz inne artykuły zakupione w ramach umowy o dofinansowanie, a nie stanowiące składników majątku czy elementów wyposażenia będącego środkami trwałymi, np. tekstylia itp.), jak również konferencje oraz inne działania edukacyjne, dofinansowane ze środków

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej należy zaopatrzyć co najmniej w logo NFOŚiGW oraz, o ile jest to możliwe, w informację o źródle finansowania w brzmieniu: „**Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**” lub „**Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**” (w przypadku 100% dotacji wartości przedsięwzięcia).

2. Miejsce umieszczenia logo z informacją:
 - a. publikacje – na okładce lub na stronie technicznej (druga strona strony tytułowej),
 - b. nośniki elektroniczne – co najmniej na opakowaniach,
 - c. filmy, audycje telewizyjne – plansza wstępna lub końcowa (nie jest konieczne, aby lektor czytał informację o dofinansowaniu),
 - d. audycje radiowe – informacja o dofinansowaniu czytana przez lektora na końcu programu,
 - e. inne produkty o charakterze reklamowo-promocyjnym – na wyrobach,
 - f. konferencje, szkolenia i inne działania edukacyjne np. eventy, imprezy masowe itp. – w miejscu przeprowadzenia (np. banner), na materiałach szkoleniowych i informacyjnych, na stronie internetowej projektu.
3. W przypadku oznakowywania artykułów w prasie (sponsorowanych), publikowanych w ramach projektów, które są dofinansowane ze środków NFOŚiGW, wraz z logo NFOŚiGW należy zamieścić informację w brzmieniu: „Niniejszy materiał został opublikowany w ramach przedsięwzięcia (podać tytuł zgodny z umową o dofinansowanie) dzięki dofinansowaniu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za jego treść odpowiada wyłącznie (podać nazwę beneficjenta)”.
4. Wymagania, jakie musi spełniać logo NFOŚiGW:
 - a. rodzaj czcionki: Arial Narrow,
 - b. kolor: zielony (C:100, M:0, Y:83, K:47), kolor czerwony (C:4 M:100 Y:100 K:0);
 - c. standardowym tłem dla logo jest kolor biały, przy czym dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach stosowanie innego koloru tła niż biały,
 - d. dopuszcza się stosowanie logo z pełną nazwą NFOŚiGW wpisaną w prostokąt (kontur włosowy), przy czym odległość konturu od krańców znaku winna stanowić 5 % wysokości logo.
5. Wzory logo NFOŚiGW wraz z opisem procentowym proporcji znaku.

6. W przypadku materiałów reklamowych i promocyjnych oraz artykułów sponsorowanych stosuje się logo ze skrótem: „**NFOŚiGW**” (w kolorze zielonym, C:100, M:0, Y:83, K:47) lub napisem: „**Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**” (w kolorze zielonym C:100, M:0, Y:83, K:47).

7. W miarę możliwości logo powinno być przedstawione w wersji pełno-kolorowej. Standardowymi kolorami są:

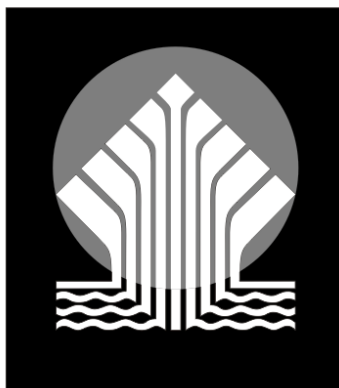
Czerwony: C:4 M:100 Y:100 K:0 PANTONE: 1795 CV

Zielony: C:100 M:0 Y:83 K:47 PANTONE: 349 CV

Dopuszczalne jest również stosowanie wariantu w odcieniach szarości w pozytywie. Zastosowane nasycenie: podstawa – 100 % czerni, koło – 50 % czerni.

8. Dopuszczalne jest również stosowanie wariantu w odcieniach szarości w kontrze
Zastosowane nasycenie: podstawa – 100 % bieli, koło – 50 % czerni.

9. Dopuszczalne jest również stosowanie wariantu achromatycznego i monochromatycznego w pozytywie. Koło znaku graficznego powinno być wypełnione kolorem czarnym o 100% nasyceniu (lub innym kolorem o 100% nasyceniu), natomiast podstawa przedstawiona konturowo, tak jak poniżej:

10. Dopuszczalne jest również stosowanie wariantu achromatycznego w negatywie. Koło znaku graficznego powinno być wypełnione kolorem białym o 100% nasyceniu, natomiast podstawa przedstawiona tak jak poniżej:

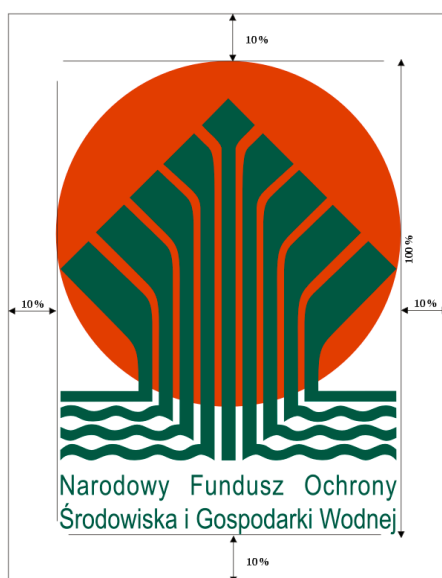

11. Dopuszczalne jest również stosowanie wariantu monochromatycznego w negatywie (na dowolnym, kontrastującym kolorze). Koło znaku graficznego

powinno być wypełnione kolorem białym o 100% nasyceniu, natomiast podstawa przedstawiona tak jak poniżej:

12. W przypadku zastosowania tła niestandardowego, wielokolorowego lub w innej niestandardowej sytuacji zastosowania logotypu, przed jego wykorzystaniem należy skonsultować się z koordynatorem umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW w celu uzyskania pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej na zastosowanie w/w wariantu.
13. Podpis pod znakiem graficznym (skrót nazwy, pełna nazwa, sfinansowano... czy dofinansowano...) stanowi integralną część logotypu i należy go bezwzględnie stosować (poza szczególnymi przypadkami wymagającymi wcześniejszej konsultacji projektu z koordynatorem umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW).
14. Obszar ochronny logotypu powinien wynosić po 10 % wielkości logotypu z każdej strony.

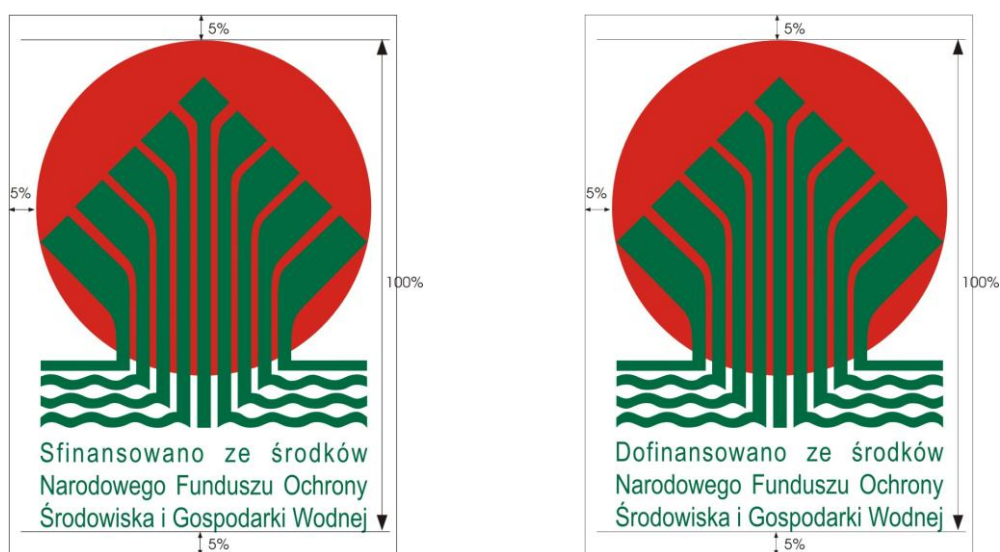

V. Ruchome składniki majątku i elementy wyposażenia

1. Wszelkie ruchome składniki majątku i elementy wyposażenia będące środkami trwałymi, zakupione w ramach umowy o dofinansowanie ze środków NFOŚiGW powinny być oznakowane naklejką lub tabliczką (w zależności od rodzaju przedsięwzięcia) zawierającą logo NFOŚiGW wraz z informacją o źródle

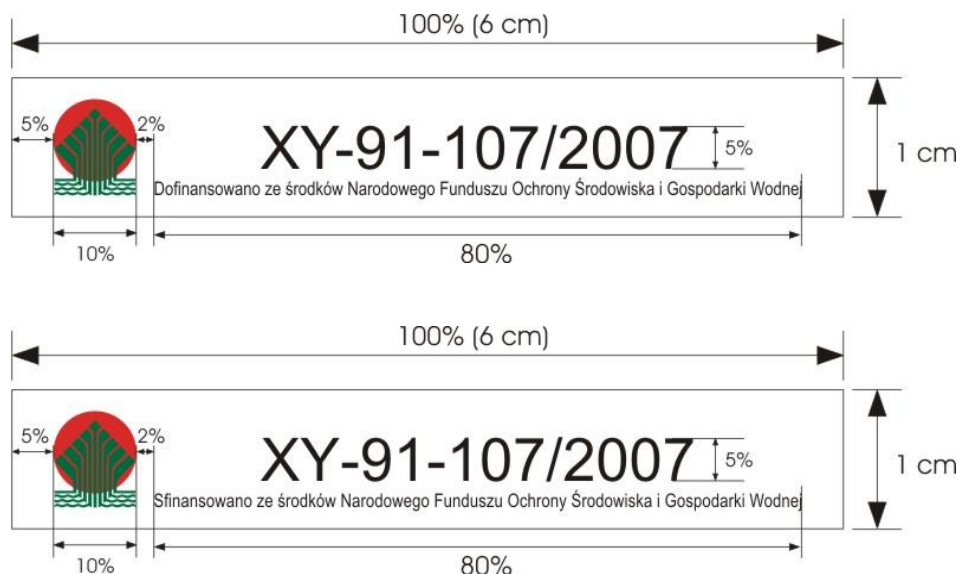
dofinansowania / finansowania, o treści „**Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**” lub w przypadku udzielenia 100% dotacji wartości przedsięwzięcia - „**Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**”.

2. Zalecany tłem dla logo NFOŚiGW na naklejce/tabliczce jest kolor biały. Odległość krańca naklejki/tabliczki od krawędzi znaku (logo wraz z informacją) powinna wynosić 5 % wysokości znaku.
3. Wymiary naklejki/tabliczki z logo NFOŚiGW i informacją o źródle finansowania powinny być wprost proporcjonalne do wielkości przedmiotu / urządzenia.
4. Wzory naklejek/tabliczek do zastosowania na ruchomych składnikach majątku:

5. W przypadku konieczności oznakowywania środków trwałych naklejkami inwentarzowymi powinny spełniać one następujące wymagania:
 - a. minimalne wymiary: szer. 6 cm x wys. 1 cm,
 - b. rodzaj czcionki: Arial,
 - c. kolor czcionki: czarny,
 - d. numer inwentarzowy powinien być wyśrodkowany w stosunku do informacji o źródle finansowania oraz wyśrodkowany w pionie w stosunku do logo NFOŚiGW,
 - e. napis wyrównany do dolnego krańca logo o treści „**Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**” lub w przypadku udzielenia 100% dotacji wartości przedsięwzięcia - „**Sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej**”.
 - f. kolorowe logo NFOŚiGW wyśrodkowane w pionie w stosunku do wysokości naklejki.

6. Wzory naklejek inwentarzowych z przykładowym oznakowaniem:

7. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji oraz uzyskaniu pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, dopuszczalne jest, z uwagi na przepisy prawa oraz rodzaj i charakter przedsięwzięcia, zastosowanie innych niż wskazane w rozdziale V, rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, zapewniających skuteczną promocję NFOŚiGW.

VI. Oznakowanie przedsięwzięć realizowanych na terenach podlegających szczególnej ochronie przyrodniczej lub konserwatorskiej

1. W przypadku przedsięwzięć, prowadzonych w miejscach trudno dostępnych dla odwiedzających lub polegających na wykonaniu szeregu niewielkich zadań, tablicę informującą o działaniach finansowanych ze środków NFOŚiGW należy umieścić w miejscu powszechnie dostępnym, np. w siedzibie beneficjenta. Tablica zawierająca logo oraz nazwę NFOŚiGW, powinna zostać uzupełniona po wykonaniu przedsięwzięcia o informacje dotyczące działań finansowanych ze środków NFOŚiGW. Wielkość tablicy oraz elementy i informacje, które będą na niej zamieszczone, beneficjent powinien uzgodnić z koordynatorem umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW.
2. W przypadku przedsięwzięć prowadzonych na obiektach podlegających ochronie konserwatorskiej oraz zlokalizowanych na obszarach podlegających ochronie przyrodniczej, tablicę informującą o działaniach finansowanych ze środków NFOŚiGW należy umieścić w miejscu powszechnie dostępnym, uzgodnionym z koordynatorem umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW. Wielkość tablicy oraz treść zamieszczonej na niej informacji powinny uwzględniać warunki realizacyjne i zostać uzgodnione z jednostkami, których zgoda jest wymagana przepisami prawnymi oraz zaakceptowane przez koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW.
3. W przypadku, gdy nie jest możliwe zamieszczenie tablicy pamiątkowej w miejscu realizacji przedsięwzięcia, beneficjent zobowiązany jest do umieszczenia tablicy

pamiątkowej w miejscu powszechnie dostępnym takim jak, np.: elewacje budowli, przy wejściach do budynków, w reprezentacyjnych wnętrzach budynków, w dostępnych miejscach w siedzibach beneficjentów itp.

4. Wybór miejsca, w którym zostanie umieszczona tablica pamiątkowa, musi być uzgodniony z koordynatorem umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, a w razie konieczności również z jednostkami, których zgoda jest wymagana przepisami prawnymi.
5. W przypadku, gdy NFOŚiGW finansuje przedsięwzięcie w ramach odrębnych zadań inwestycyjnych, beneficjent jest zobowiązany do umieszczenia przynajmniej jednej tablicy pamiątkowej, uwzględniającej niezbędne informacje.
6. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji i uzyskaniu pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, z uwagi na przepisy prawa oraz rodzaj i charakter przedsięwzięcia, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane powyżej rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, jeśli zapewnią one skuteczną promocję NFOŚiGW i jednocześnie pozwolą na zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszarów przyrodniczo cennych.
7. W wyjątkowych przypadkach braku możliwości umieszczenia tablicy informacyjnej lub pamiątkowej, beneficjent zobowiązany jest do umieszczenia informacji o finansowaniu przedsięwzięcia przynajmniej na stronie internetowej beneficjenta oraz przedsięwzięcia, (jeśli jest strona internetowa opisująca zadanie), zgodnie z rozdziałem VII.

VII. Informacje na stronach internetowych beneficjentów realizujących przedsięwzięcia sfinansowane/dofinansowane ze środków NFOŚiGW

NFOŚiGW zobowiązuje beneficjentów posiadających strony internetowe do zamieszczania informacji o przedsięwzięciach dofinansowanych/sfinansowanych ze środków NFOŚiGW, w okresie ich trwałości, według poniższych wskazań:

1. Na stronie głównej należy zamieścić logo NFOŚiGW zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozdziale IV niniejszej Instrukcji.
2. Po kliknięciu na logo NFOŚiGW powinna pojawić się czytelna informacja opisująca przedsięwzięcie/cia sfinansowane/dofinansowane ze środków NFOŚiGW (rodzaj i rozmiar czcionki standardowo używane przez beneficjenta w komunikacji internetowej).
3. W uzasadnionych przypadkach, po konsultacji oraz uzyskaniu pisemnej zgody lub zgody wyrażonej w formie elektronicznej koordynatora umowy o dofinansowanie w NFOŚiGW, z uwagi na przepisy prawa oraz rodzaj i charakter przedsięwzięcia, dopuszczalne jest zastosowanie innych niż wskazane powyżej rozwiązań w zakresie oznakowania przedsięwzięć, jeśli zapewnią one skuteczną promocję NFOŚiGW.

VIII. Oznakowanie przedsięwzięć realizowanych w ramach Instrumentu Finansowego LIFE, priorytetów POIiŚ lub innych środków, współfinansowanych jednocześnie ze środków NFOŚiGW.

1. W przypadku przedsięwzięć dofinansowywanych zarówno ze środków NFOŚiGW oraz priorytetów POliŚ lub innych środków zagranicznych obowiązują zasady oznakowania przedsięwzięć zgodnie z wymaganiami POliŚ lub innych środków zagranicznych oraz postanowienia niniejszej Instrukcji dotyczące oznakowań przedsięwzięć uzyskujących dofinansowanie ze środków NFOŚiGW.
2. Oznakowanie tablicami informacyjnymi i pamiątkowymi przedsięwzięć realizowanych w ramach priorytetów POliŚ wymaga zastosowania dwóch rodzajów tablic: tablicy informującej o współfinansowaniu przedsięwzięcia ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz odrębnej tablicy informującej o współfinansowaniu ze środków NFOŚiGW. W przypadku oznakowań środków trwałych tabliczkami informującymi o współfinansowaniu również należy zastosować dwie tabliczki. W odniesieniu do pozostałych działań informacyjnych i promocyjnych, takich jak publikacje, strony internetowe itp., informacja o współfinansowaniu przedsięwzięcia przez NFOŚiGW może być umieszczana równocześnie z informacją o współfinansowaniu ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem użycia logo NFOŚiGW jednakowej wielkości jak znaki POliŚ. Logo NFOŚiGW nie może być jednak zamieszczone w ciągu znaków POliŚ, lecz przy informacji o współfinansowaniu.
3. W przypadku przedsięwzięć dofinansowywanych ze środków NFOŚiGW oraz Instrumentu Finansowego LIFE obowiązują zasady oznakowania przedsięwzięć zgodnie z wymogami LIFE, jednocześnie logo NFOŚiGW i informacja o dofinansowaniu ze środków NFOŚiGW powinny być jednakowej wielkości jak znaki Instrumentu Finansowego LIFE.
4. W przypadku oznakowań materiałów informacyjno-promocyjnych, np. publikacji, materiałów promocyjnych, plakatów, gadżetów itp., dla ww. przedsięwzięć oznakowanie logiem NFOŚiGW nie jest obligatoryjne w sytuacji:
 - a. w której jest to technicznie utrudnione;
 - b. gdy procedura wyboru wykonawcy zamówienia publicznego obejmującego wykonanie przedmiotowych materiałów informacyjno-promocyjnych została wszczęta przed podpisaniem umowy o dofinansowanie z NFOŚiGW;
 - c. w której uniemożliwia to uznanie odpowiednich wydatków za kwalifikowane zgodnie z zasadami obowiązującymi dla tych instrumentów/programów.
5. Zarząd NFOŚiGW, zarówno przed podpisaniem umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia, jak i na każdym etapie realizacji oraz po jego zakończeniu, może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania niniejszej Instrukcji.

IX. Postanowienia końcowe

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej może umożliwić posługiwanie się logotypem NFOŚiGW w celach informacyjno-promocyjnych lub zobowiązać podmioty upoważnione do działań informacyjno-promocyjnych zgodnie z odrębnymi zasadami przyjętymi do stosowania przez NFOŚiGW.